

Vlaams
Parlement

stuk **1931** (2012-2013) – Nr. 1
ingediend op 26 februari 2013 (2012-2013)

Gedachtewisseling

over de problematiek van overstromingen en
de samenwerking tussen de gewesten inzake waterbeheer,
met leden van het Waals Parlement
en het Brussels Hoofdstedelijk Parlement

Verslag

namens de Verenigde Commissies voor Leefmilieu,
Natuur, Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
en voor Mobiliteit en Openbare Werken
uitgebracht door de heer Bart Martens

Samenstelling van de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed:

Voorzitter: de heer Bart Martens.

Vaste leden:

de heren Robrecht Bothuyne, Lode Ceyskens, de dames Tinne Rombouts, Valerie Taeldeman;
mevrouw Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, de heer Pieter Huybrechts, mevrouw Marleen Van den Eynde;
de dames Gwenny De Vroe, Mercedes Van Volcem;
mevrouw Michèle Hostekint, de heer Bart Martens;
mevrouw Tine Eerlingen, de heer Wilfried Vandaele;
de heer Ivan Sabbe;
de heer Hermes Sanctorum.

Plaatsvervangers:

de dames Karin Brouwers, Veerle Heeren, de heren Johan Sauwens, Jan Verfaillie;
mevrouw Katleen Martens, de heren Wim Van Dijk, Wim Wienen;
de heren Karlos Callens, Dirk Van Mechelen;
de heer Steve D'Hulster, mevrouw Els Robeyns;
de heren Mark Demesmaeker, Marius Meremans;
de heer Boudewijn Bouckaert;
de heer Dirk Peeters.

Samenstelling van de Commissie voor Mobiliteit en Openbare Werken:

Voorzitter: de heer Jan Peumans.

Vaste leden:

mevrouw Karin Brouwers, de heer Dirk de Kort, de dames Els Kindt, Griet Smaers;
de heren Pieter Huybrechts, Jan Penris, mevrouw Marleen Van den Eynde;
de heren Filip Anthuenis, Marino Keulen;
de heren Steve D'Hulster, Jan Roegiers;
mevrouw Lies Jans, de heer Jan Peumans;
de heer Peter Reekmans;
de heer Dirk Peeters.

Plaatsvervangers:

mevrouw Caroline Bastiaens, de heren Ward Kennes, Johan Sauwens, Marc Van de Vijver;
mevrouw Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, de heer Johan Deckmyn, mevrouw Katleen Martens;
de dames Annick De Ridder, Lydia Peeters;
mevrouw Michèle Hostekint, de heer Bart Martens;
de heer Bart De Wever, mevrouw Tine Eerlingen;
de heer Lode Vereeck;
de heer Luckas Van Der Taelen.

INHOUD

I. Schets van de voorgeschiedenis door de heer Jan Peumans	4
II. Toelichting van de problematiek van de overstromingen en het waterbeheer in de respectieve gewesten.....	6
1. Toelichting door de heer Jean-Claude Maene, voorzitter van de Commissie voor Algemeen Beleid, Administratieve Vereenvoudiging, Europese Fondsen en Internationale Relaties van het Waals Parlement..	6
2. Toelichting door de heer Ahmed El Ktibi, commissievoorzitter van de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud, Waterbeleid en Energie van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement.....	8
3. Toelichting door de heer Bart Martens, voorzitter van de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed van het Vlaams Parlement	9
III. Tussenkoms van de leden	11
IV. Discussie over het vervolg van de vergadering.....	19

Op donderdag 17 januari 2013 hielden de Verenigde Commissies voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed en voor Mobiliteit en Openbare Werken in een gezamenlijke zitting met vertegenwoordigers van het Waals Parlement en het Brussels Hoofdstedelijk Parlement, een gedachtewisseling over de problematiek van overstromingen en de samenwerking tussen de gewesten inzake waterbeheer.

De delegatie van het Waals Parlement bestond uit de heer Patrick Dupriez (voorzitter Waals Parlement), de heren Christophe Collignon, Jean-Claude Maene, Léon Walry en Jean-Luc Crucke, de dames Florine Pary-Mille, Veronica Cremasco en Monika Dethier-Neumann, de heren Xavier Desgain, Michel de Lamotte en Benoît Langendries en mevrouw Savine Moucheron.

De delegatie van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement bestond uit mevrouw Françoise Dupuis (voorzitster Brussels Hoofdstedelijk Parlement), mevrouw Olivia P'tito, de heren Ahmed El Ktibi, Bea Diallo, Ahmed Mouhssin, Arnaud Pinxteren en Alain Destexhe en de dames Béatrice Fraiteur, Mahinur Ozdemir, Els Ampe en Annemie Maes.

Het verslag werd opgesteld door het Vlaams Parlement. Naast de heer Bart Martens als verslaggever voor het Vlaams Parlement werden vanuit het Waals Parlement en het Brussels Hoofdstedelijk Parlement respectievelijk mevrouw Monika Dethier-Neumann en de heer Arnaud Pinxteren als medeverslaggever aangeduid.

I. SCHETS VAN DE VOORGESCHIEDENIS DOOR DE HEER JAN PEUMANS

De heer *Jan Peumans*, voorzitter, schetst de voorgeschiedenis van de samenwerking met de andere parlementen. In november 2009 werd in de Commissie voor Reglement en Samenwerking van het Vlaams Parlement al van gedachte gewisseld over de samenwerking tussen de gemeenschappen en gewesten. In dat kader besloot de commissie in februari 2010 om aan de andere parlementen – te beginnen met het Waals Parlement – voor te stellen om een gezamenlijke commissievergadering te houden over gemeenschappelijke onderwerpen. Om uitvoering te geven aan de wens van de Commissie voor Reglement en Samenwerking besliste het Uitgebreid Bureau van het Vlaams Parlement op 29 november 2011 eenparig om op een algemene wijze alle commissies van het Vlaams Parlement te gelasten, ieder wat haar bevoegdheden betreft, met de overeenkomstige commissies van de andere gemeenschaps- en gewestparlementen de gezamenlijke onderzoeken te voeren waarvan de noodzaak zich aandient. De beslissing over de noodzaak aan een gezamenlijk onderzoek en de concrete organisatie ervan werd overgelaten aan de commissies en hun voorzitter.

Later werd in een overleg met de commissievoorzitters nog eens bevestigd dat de onderwerpen die worden besproken in de gezamenlijke commissie worden bepaald in onderling overleg tussen de betrokken commissies. Ook de concrete organisatie wordt overgelaten aan de betrokken commissies en hun voorzitter. De commissievoorzitters van het Vlaams Parlement mogen van het Uitgebreid Bureau rechtstreeks in contact treden met de commissies van de andere gemeenschaps- en gewestparlementen.

Inmiddels werden reeds enkele gezamenlijke commissievergaderingen georganiseerd. Zo was er in oktober 2010 een vergadering met het Parlement van de Duitstalige Gemeenschap over samenwerking tussen de Vlaamse Gemeenschap, het Vlaamse Gewest en de Duitstalige Gemeenschap¹. De Commissie voor Onderwijs hield in februari 2010 en maart 2011 gezamenlijke zittingen met de Commissie voor Onderwijs en Vorming van de Raad

¹ Verslag over de samenwerking tussen de Vlaamse Gemeenschap, het Vlaamse Gewest en de Duitstalige Gemeenschap in 2007 en 2008 en over het programma voor de samenwerking tussen de Vlaamse Gemeenschap, het Vlaamse Gewest en de Duitstalige Gemeenschap in 2009 en 2010. Verslag namens de Commissie voor Reglement en Samenwerking en de Commissie voor Algemeen Beleid, Bestuurszaken, Verzoekschriften, Financiën en Samenwerking van het Parlement van de Duitstalige Gemeenschap (*Parl. St. Vl.Parl. 2010-11, nr. 890/1*).

van de Vlaamse Gemeenschapscommissie over het lerarentekort en de capaciteit van het Nederlandstalig basisonderwijs in Brussel en over de beleidsaanbevelingen voor de ondersteuning van het Brussels Nederlandstalig onderwijs².

De voorzitter stelt dat in deze vergadering voor het eerst commissies van het Vlaams Parlement samenzitten met commissies van de andere gewestparlementen en dat over een gewestmaterie bij uitstek, het waterbeheer. Ook deze vergadering kent al een lange voorgeschiedenis. Het Waals Parlement werd voor de eerste maal aangeschreven op 1 maart 2010. In haar brief van 29 april 2011 suggereerde de voorzitter van het Waals Parlement om bij de gezamenlijke zittingen van de commissies ook het Brussels Hoofdstedelijk Parlement te betrekken. Op 24 oktober 2011 antwoordde de voorzitter van het Vlaams Parlement dat het Vlaams Parlement akkoord kon gaan met de suggestie van het Waals Parlement om ook gezamenlijke commissievergaderingen te houden met de drie gewestparlementen.

Sinds september 2012 hebben de voorzitters van het Vlaams Parlement, het Waals Parlement en het Brussels Hoofdstedelijk Parlement regelmatig overleg met elkaar gepleegd. Dat overleg is uiteindelijk uitgemond in deze gezamenlijke zitting, met als onderwerp het waterbeheer en het voorkomen van overstromingen.

De heer Peumans hoopt dat er nog andere vergaderingen over dit en andere onderwerpen mogen volgen.

De problematiek van de overstromingen is in het Vlaams Parlement opgevolgd door de Verenigde Commissies voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed en voor Mobiliteit en Openbare Werken. Daarom werden voor het Vlaams Parlement de leden van deze commissies uitgenodigd. De verenigde commissies werden eind 2010 samengeropen nadat midden november 2010 grote delen van Vlaanderen onder water kwamen te staan.

De voorzitter stelt begrepen te hebben dat het Waals Parlement een eigen delegatie heeft samengesteld van geïnteresseerde leden van diverse bevoegde commissies en dat voor het Brussels Parlement vooral de leden van de commissie Leefmilieu aanwezig zijn.

De heer *Patrick Dupriez* dankt de heer Peumans voor de inleiding en drukt zijn tevredenheid uit over deze gezamenlijke commissie. Deze commissie is niet alleen interessant omdat het de regio's toelaat ervaringen uit te wisselen, maar waterbeheer is een kwestie die de regionale of taalgrenzen overschrijdt. Ook hij hoopt dat er nog meer vergaderingen zullen volgen.

Mevrouw *Françoise Dupuis* dankt op haar beurt de Vlaamse parlementsvoorzitter. Door de ingewikkelde samenstelling van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement, is het overtuigd van het belang van dialoog. Ook deze kwestie wordt door het parlement niet zozeer vanuit institutionele invalshoek maar eerder op een pragmatische manier benaderd. Het is niet

² Gedachtewisseling over het lerarentekort in Brussel en over de capaciteit van het Nederlandstalig basisonderwijs in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Verslag namens de Commissie voor Onderwijs en Gelijke Kansen en de Commissie voor Onderwijs en Vorming van de Vlaamse Gemeenschapscommissie in gemeenschappelijke vergadering, respectievelijk uitgebracht door mevrouw Vera Celis en de heer Herman Mennekens (*Parl.St.* VI.Parl. 2009-10, nr. 442/1).

Gedachtewisseling over het synthesrapport van 8 jaar evaluatieonderzoek van Voorrangsbeleid Brussel (VBB) 2001-2008. Beleidsaanbevelingen voor de ondersteuning van het Brussels Nederlandstalig onderwijs. Verslag namens de Commissie voor Onderwijs en Gelijke Kansen en de Commissie voor Onderwijs en Vorming van de Vlaamse Gemeenschapscommissie in gemeenschappelijke vergadering, respectievelijk uitgebracht door de heer Paul Delva en mevrouw Elke Van den Brandt (*Parl.St.* VI.Parl. 2010-11, nr. 1087/1).

meer dan normaal voor het Brussels Hoofdstedelijk Parlement dat gemeenschappelijke kwesties samen met de verschillende parlementen worden aangepakt. Om die reden heeft het ook de specialisten van de commissie Leefmilieu afgevaardigd in de hoop resultaten te halen in de strijd tegen overstromingen.

II. TOELICHTING VAN DE PROBLEMATIEK VAN DE OVERSTROMINGEN EN HET WATERBEHEER IN DE RESPECTIEVE GEWESTEN

De heer *Jan Peumans* zegt dat zowel het Vlaams als het Waals Parlement een resolutie over dit onderwerp hebben goedgekeurd. Het Brussels Hoofdstedelijk Parlement heeft geen resolutie specifiek over overstromingen, maar zal ongetwijfeld vanuit haar werkzaamheden zinvolle dingen over dit onderwerp kunnen zeggen. Zo heeft het Brusselse Gewest ook een Regenplan.

De heer Peumans stelt voor vooral aandacht te besteden aan de gewestgrensoverschrijdende aspecten van het waterbeheer. Na een korte toelichting van de drie parlementen krijgen de leden het woord.

De voorzitter vraagt eerst aan de heer Maene om de resolutie van het Waals Parlement met het oog op de verbetering van de anticipatie, het beheer en de periode na overstromingen in Wallonië toe te lichten. Die resolutie werd goedgekeurd op 23 mei 2012. Eventueel kunnen ook de twee voorstellen van resolutie die nog niet ter stemming zijn gelegd, worden toegelicht³.

1. Toelichting door de heer Jean-Claude Maene, voorzitter van de Commissie voor Algemeen Beleid, Administratieve Vereenvoudiging, Europese Fondsen en Internationale Relaties van het Waals Parlement

De heer *Jean-Claude Maene*, voorzitter van de Commissie voor Algemeen Beleid, Administratieve Vereenvoudiging, Europese Fondsen en Internationale Relaties van het Waals Parlement, benadrukt dat water geen grenzen kent, waarbij hij verwijst naar de overstromingen van 2010. Na die overstromingen hebben de commissies van het Waals Parlement, in het bijzonder de commissies voor Openbare Werken en voor Leefmilieu zich over de overstromingsproblemen gebogen. Na talrijke hoorzittingen, werkbezoeken en discussies, zijn er verschillende voorstellen van resolutie opgesteld. Daarop is in de schoot van de Commissie voor Algemeen Beleid een bijzondere werkgroep voor de strijd tegen de overstromingen opgericht, om het Regenplan van de Waalse Regering, opgesteld om het overstromingsgevaar te beperken, te bespreken.

De preventie van overstromingen, het beheer tijdens en na de overstromingen vergen een brede visie, die de verschillende aspecten van het probleem dekt. Dit gaat dan van een goede vorming van de mensen op het terrein, het onderhoud van de waterlopen, tot het post-crisisbeheer.

Efficiënt overstromingen te lijf gaan, betekent niet alleen dat de verschillende bevoegdheidsniveaus maar ook de verschillende entiteiten van dit land moeten samenwerken. Regionale grenzen houden immers het water niet tegen.

Het Waals Parlement heeft dan unaniem één omvattende resolutie aangenomen waarin de andere vermelde voorstellen van resolutie werden verwerkt. Dat er heel wat burgemeesters wier stad geleden heeft onder de overstromingen, in het parlement zitting hebben, heeft bijgedragen tot de kwaliteit van het werk. In de loop van de werkzaamheden en met de

³ Voorstel van resolutie betreffende de anticipatie en het beheer van overstromingen in Wallonië (*Parl. St. W.Parl. 2011-12, 362/1*) en voorstel van resolutie betreffende de invoering van een bijzondere commissie voor de transversale studie van het geheel van de overstromingsthematiek (*Parl. St. W.Parl. 2011-12, 463/1*).

steun van specialisten als de heer Dewil, heeft het Waals Parlement heel wat goede oplossingen en denksporen verzameld die in de resolutie een stevige basis krijgen.

De leden van de werkgroep wilden de doelstellingen duidelijk en precies omschrijven, zodat de resolutie een echt werkinstrument werd. Daartoe bakenden ze vijf essentiële prioriteiten af.

Als eerste prioriteit is het essentieel dat één duidelijk regelgevend kader voor alle betrokkenen wordt opgesteld waarbij de omschrijving, het beheer en de toepassing van één enkele minister afhangt.

Ten tweede dient een precieze omschrijving van de taak van elke hulpverlener te worden opgesteld, moeten de types van noodmaatregelen die elke interveniënt kan nemen, worden vereenvoudigd en vergemakkelijkt en moeten de geëigende personen worden gemachtigd om dringende maatregelen te nemen en eventueel zelfs op te leggen. Het versterkt initiatiefrecht van de burgemeesters is alvast een belangrijke stap om dat te bereiken.

Ten derde, omdat schadevergoedingen soms lang uitblijven, dringt het Waals Parlement ook aan op een snelle terbeschikkingstelling van materiële en financiële middelen, aan zowel de particulieren als gemeenten die schade leden. De gevraagde oprichting van een fonds kan daarbij snel een oplossing bieden.

Op de vierde plaats vraagt het parlement een grondige evaluatie van de hulpverlening bij overstromingen zodat daaruit kan worden geleerd.

Tot slot moeten ook de bevoegdheden voor het afhandelen van de problemen nadat de overstroming voorbij is, beter gecoördineerd worden zodat het complexe geheel overzichtelijker wordt.

Die vijf grote prioriteiten zijn daarop opgesplitst in kleinere punten. Zo wordt voorgesteld om in de gemeentelijke noodplannen een hoofdstuk te wijden aan overstromingen. Daarnaast is er de oprichting van een uniek loket onder de vleugels van het regionaal crisiscentrum, waar gemeenten terecht kunnen met vragen, maar dat ook een afvaardiging kan sturen naar de gemeenten in geval van overstroming. Zo denkt het Waals Parlement ook aan een intensere voorlichting en opleiding van terreinmedewerkers en beroepen in de sectoren grondwerken en bouw. Het parlement vraagt ook om een decretaal of reglementair kader om erosie ten gevolge van bepaalde landbouwkundige ingrepen in risicozones te voorkomen. Een ander punt is de bescherming tegen erosie van landbouwgronden en de strijd tegen overstromingen en modderstromen ten gevolge van afvloeiend water.

In de resolutie van het Vlaams Parlement staan gelijkaardige conclusies over de optimalisatie van het overstromingsbeheer, de noodzaak om de juridische instrumenten te versterken, de noodzaak om de procedures te vereenvoudigen en te versnellen en de noodzaak om werken uit te voeren om het risico van overstroming te beperken. Om crisissen zoals die van 2010 te vermijden, zijn een goede coördinatie en communicatie onontbeerlijk, zowel voor de preventie als voor de afhandeling van een crisis.

Deze gedachtewisseling is informeel, maar de spreker drukt de hoop uit dat de parlementen elkaar zullen vinden in de doelstellingen die ze gemeenschappelijk hebben: het beschermen van de burgers, de woonegelegenheden, de landbouwgronden en alle infrastructuur tegen overstromingen. Die doelstellingen overstijgen politieke verschillen en vereisen een georganiseerde, doordachte en gemeenschappelijke aanpak.

2. Toelichting door de heer Ahmed El Ktibi, commissievoorzitter van de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud, Waterbeleid en Energie van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement

De heer *Ahmed El Ktibi*, commissievoorzitter van de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud, Waterbeleid en Energie van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement, zegt dat de ordonnantie van 20 oktober 2006 tot opstelling van een kader voor het waterbeleid, een omzetting van de kaderrichtlijn Water⁴, de opstelling van een waterbeheersplan voorschrijft tegen 2015. Dat plan moet zorgen voor een goede grondwatertoestand van het stroomgebiedsdistrict van de Schelde gesitueerd op het grondgebied van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Het beheersplan dat van kracht is geworden op 15 september 2012 geldt voor de periode 2012-2015 en bevat ook voorzorgsmaatregelen tegen overstroming. Het Regenplan 2008-2011 van de Brusselse Regering is daarin geïntegreerd.

Volgens een Europese richtlijn⁵ moeten er tegen 22 december 2013 kaarten beschikbaar zijn van de overstromingsgebieden en de risicogebieden.

De overstromingen in Brussel zijn het gevolg van overvloedige regenbuien, met een groter risico bij plotse en intense regenval, bijvoorbeeld in geval van storm. De zones die geregeld overstromen zijn de valleien van de Zenne, van de Woluwe, van de Maalbeek, van de Molenbeek, van de Geleytsbeek (Ukkel). Er zijn vier belangrijke oorzaken.

Op de eerste plaats is er de klimaatopwarming. De evolutie van de regenval is moeilijk te voorspellen, ook al voorspellen studies een toegenomen risico op plotse overstromingen ten gevolge van korte maar felle regenbuien in heel Europa. Het Regenplan bevat geen maatregelen tegen de klimaatopwarming. Die maatregelen staan in het Brussels Wetboek inzake lucht, klimaat en energie (BWLKE), dat onlangs is ingediend bij het parlement en in de komende weken zal worden besproken door de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud, Waterbeleid en Energie.

Een tweede oorzaak is de toenemende ondoordringbaarheid van de bodems, die de hoeveelheid en snelheid van de afvloeistromen in de kwetsbare stroomgebieden verhoogt. Op stedenbouwkundig vlak werden maatregelen genomen om de ondoordringbaarheid van de bodems te beperken: een verplichting om groendaken aan te leggen op alle platte daken van meer dan 100 m², de installatie van regenwaterputten, het behoud van 50 percent van het onverharde oppervlak bij nieuwbouw, het behoud van de binnenkoeren van huizenblokken, het opleggen van voorwaarden in de milieuvergunningen. De uitdaging voor de komende jaren bestaat erin een evenwicht te vinden tussen de kwaliteit van de ondergrond en de woonprojecten die in een context van economische ontwikkeling en demografische groei passen.

Op de derde plaats belast de verdwijning van de natuurlijke zones voor wateropvang, zoals vijvers en natte zones, door de urbanisatie, de opvangbekkens in gevoelige zones nog meer. Dit probleem zal zich onder meer voordoen bij het Neo-project op het Heizelplateau. Het beleid inzake het 'blauwe netwerk' strekt ertoe het hydrografisch netwerk te gebruiken om de afvloeimogelijkheden voor water bij regenweer te verbeteren en het rioolnetwerk te ontlasten. Zo is er een project in de Molenbeekvallei om het moeras van Ganshoren opnieuw te gebruiken als natuurlijk vochtig gebied, de Molenbeek weer te verbinden met de Zenne en opnieuw open te leggen in het Koning Boudewijnpark in Jette. De oplossing die erin bestaat het waterpeil van de vijvers te verlagen bij hevige regenval werd verwor-

⁴ Richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en van de Raad van 23 oktober 2000, tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid, *Pb.L.* 22 december 2000, afl.327, 1.

⁵ Richtlijn 2007/60/EG van het Europees Parlement en van de Raad van 23 oktober 2007 over beoordeling en beheer van overstromingsrisico's, *Pb.L.* 6 november 2007, afl.288, 27.

pen. Deze oplossing zou gezondheidsproblemen meebrengen, zoals de groei van bacteriën in de zomer en de vermenging van zuiver en afvalwater. Er bestaat wel een project om het regenwater te scheiden van het afvalwater in de Audi-fabriek te Vorst.

De komende drie jaar zal de Zenne gereinigd worden, maar dat zal geen structurele oplossing voor de overstromingen bieden. Die worden immers veroorzaakt door het overstromen van de riolen en niet door het overstromen van het hydrografische netwerk. Bij de overstromingen van november 2010 werd trouwens beslist om bepaalde sluizen van het kanaal te openen om het water in de Zenne te laten stromen.

Tot slot dient erop te worden gewezen dat Brussel een onaangepast en verouderd rioolnetwerk heeft. Een studie heeft aangetoond dat een derde van het netwerk zich in zeer slechte staat bevindt. Op korte of middellange termijn moeten de riolen over een lengte van 500 kilometer hersteld of vervangen worden. Eind 2010 heeft de Europese Investeringsbank een lening van 168 miljoen euro toegekend aan Hydrobru, de Brusselse intercommunale voor waterdistributie en sanering. De lening, waarvoor het gewest borg staat, dekt ongeveer de helft van de investeringen tot in 2014 en maakt het mogelijk om het renovatietempo op te drijven tot ongeveer 20 kilometer per jaar.

De riolen en de voorzieningen voor de opvang van het afval- en regenwater, zoals collectoren en stormbekkens, vormen het grijs netwerk. Nieuwe stormbekkens op de Molenbeek zijn gepland. Dat soort werken maakt het mogelijk om de gevolgen van de overstromingen te beperken, maar zijn een zeer grote investering voor het gewest. Thans zijn er vijf gewestelijke stormbekkens in Brussel: die van de Watermaalbeek en de Roodebeek in de Woluwevallei, die van Belliard en Flagey in de Maalbeekvallei en dat van Vorst.

Het Regenplan omvat dus een reeks transversale maatregelen om de overstromingsrisico's te beperken. Het toekomstige gewestelijk plan voor de duurzame ontwikkeling (GPDO), dat de prioriteiten van het Brusselse Gewest tegen 2020 zal vastleggen, zou het verband tussen de maatregelen tot bestrijding van overstromingen en het beleid inzake ruimtelijke ordening moeten benadrukken.

3. Toelichting door de heer Bart Martens, voorzitter van de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed van het Vlaams Parlement

De heer *Bart Martens*, voorzitter van de Commissie voor Leefmilieu, en in 2011 van de Verenigde Commissies voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed en voor Openbare Werken, licht de resolutie van het Vlaams Parlement over het beheersen van wateroverlast in het kader van een integraal waterbeleid toe. Voor het opstellen van die resolutie heeft de verenigde commissie talrijke deskundigen en betrokkenen uit binnen- en buitenland gehoord. Het voorstel van resolutie van de meerderheid en Open Vld werd met een overtuigende meerderheid op 7 juli 2011 door het parlement goedgekeurd⁶. De commissieleden hebben heel wat bijgeleerd van de hoorzittingen, onder andere het onderscheid tussen zomeroverstromingen, waarbij de rioolstrengen overstromen na periodes van korte intense buien, en winteroverstromingen, waarbij beken en rivieren uit hun oevers treden, vaak na langdurige periodes van hevige regenval waardoor de bodem verzadigd geraakt. De verschillende types hebben andere oplossingen nodig.

In Vlaanderen zijn heel wat overstromingen te wijten aan gewijzigd landgebruik. Vlaanderen geraakt systematisch en in snel tempo verhard. In 1996 was slechts 7 percent van het Vlaams grondgebied bebouwd, in 2000 was dat bijna drie keer zoveel, namelijk 18

⁶ Voorstel van resolutie van mevrouw Tinne Rombouts, de heer Bart Martens, de dames Tine Eerlingen en Gwenny De Vroe, de heren Lode Ceysens en Wilfried Vandaele en mevrouw Michèle Hostekint betreffende het beheersen van wateroverlast in het kader van een integraal waterbeleid (*Parl. St.* VI.Parl. 2010-11, nr. 1221/2).

percent. Uit een doctoraatsthesis van mevrouw Lien Poelmans, van de Katholieke Universiteit Leuven, blijkt dat bij ongewijzigd beleid tegen 2050 40 percent van het Vlaams grondgebied bebouwd zal zijn⁷. Dat betekent een ravage voor de waterhuishouding en een enorme toename van het overstromingsrisico.

Daarnaast zorgt ook de klimaatverandering voor toenemend overstromingsgevaar, gewoon omdat er meer periodes zijn van intense regenval. Samen met wetenschappers stelden de commissieleden vast dat de veiligheid tegen overstromingen met 20 percent is afgenomen de laatste 15 jaar. Bij ongewijzigd beleid zal het overstromingsrisico nog met 30 tot 50 percent toenemen tegen 2050. Nog heel wat harde bestemmingszones, zones bestemd voor wonen en industrie, zijn gevestigd in overstromingsgevoelige gebieden, veelal de valleigebieden. Als de zones allemaal bebouwd worden, is de potentiële schade ten gevolge van overstromingen enorm.

De maatregelen in de resolutie zijn gebaseerd op de drietrapsstrategie van vasthouden, bergen en afvoeren. Het komt er immers op aan regenwater zoveel mogelijk vast te houden op de plaats waar het valt en het daar zoveel mogelijk te proberen recycleren, plaatselijk te laten infiltreren. Een volgende stap is plaatselijk bergen in de valleien, beken en grachtenstelsels. Pas in laatste instantie wordt het water afgevoerd. Voor het vasthouden en het bergen vraagt het parlement strengere buffereisen voor nieuwe verharde oppervlakten in de stedenbouwkundige verordening en nieuwe eisen voor het plaatselijk infiltreren van regenwater dat op verharde oppervlakten valt. Voorts vraagt het parlement dat de stedenbouwkundige verordening ook van toepassing wordt op bestaande verharde oppervlakten.

Daarnaast stelt het Vlaams Parlement een hele reeks erosiebestrijdingsmaatregelen voor die voorkomen dat vruchtbare landbouwgrond afspoelt, maar ook dat regenwater te snel wegstroomt. Regenwater moet zoveel mogelijk in landbouwgebieden worden vastgehouden of minstens opgehouden, zodat piekdebieten benedenstrooms worden vermeden. Het parlement pleit ook voor een ander rioleringsbeleid met grotere buffereisen, een aangepaste code van goede praktijken, maar vooral een beleid dat hemelwater uit de rioolsystemen houdt en afvoert via de natuurlijke grachtenstelsels.

Voor de berging van water wil het parlement meer inzetten op overstromingsgebieden en bufferbekkens. Daarnaast wil het een planologische oplossing voor de harde bestemmingen in valleigebieden, die nog niet gerealiseerd zijn, zoals een soort planologische ruil van locaties in de valleigebieden met minder overstromingsgevoelige gebieden.

De drietrapsstrategie zal per bekken georganiseerd worden, bijvoorbeeld in de bekkenbeheerplannen die bij voorkeur grensoverschrijdend worden opgesteld. Daarnaast pleit het parlement ook voor een versterking van de bestaande intergewestelijke en internationale fora en overlegplatformen, zodat daar grensoverschrijdende afspraken kunnen worden gemaakt over waterkwantiteitsaspecten. Op andere momenten is in de commissies al aan bod gekomen dat ook voor waterkwaliteit beter gewestgrensoverschrijdend moet worden samengewerkt, onder meer wat betreft het alarmeren van andere gewesten bij accidentele lozingen. Uiteraard geldt dit in het bijzonder voor de gewestgrensoverschrijdende rivieren als de Maas, de Zenne en de Dender. De mogelijkheden voor het bergen en het ophouden van het Denderwater liggen vooral stroomopwaarts, dus in Wallonië. Om de Vlaamse bewoners van de Dendervallei droge voeten te garanderen, zijn er maatregelen nodig in Wallonië. Vlaanderen hoopt in goed nabuurschap overeenstemming te bereiken over dergelijke maatregelen. In dat opzicht komt dit interparlementaire overleg niet te vroeg. Op ambtelijk vlak wordt er al goed samengewerkt in de internationale Schelde-

⁷ L. Poelmans, Modelling urban expansion and its hydrological impacts – onuitg. doctoraatsthesis, KU Leuven, 2010, 166 p.

en Maascommissies⁸. Ook de maatschappelijke organisaties werken al goed samen. Er bestaan verenigingen zoals Grenzenloze Schelde⁹, Coördinatie Zenne waar verschillende maatschappelijke ngo's samenwerken. Het zou maar jammer zijn als de eerste machten van dit land, de parlementen, dan ook niet zouden kunnen samenwerken. Deze vergadering verdient volgens de heer Martens dan ook opvolging.

III. TUSSENKOMST VAN DE LEDEN

De heer *Hermes Sanctorum* vindt het een goede zaak dat regionale parlementen samen kwesties bespreken die de regiogrenzen overschrijden, zoals de overstromingsproblematiek. Zeker als overstromingen zoveel schade kunnen berokkenen. De Vlaamse Milieu-maatschappij schatte het jaarlijkse risico van schade door overstroming ruwweg tussen de 100 en de 200 miljoen euro. Het lid verwacht dan ook dat deze commissie een gezamenlijke visie kan vinden. Hij verwijst graag naar een eerste interregionale conferentie over de overstromingen in de Zennevallei¹⁰, waar een basis gelegd werd voor dergelijke gemeenschappelijke visie.

De eerste conclusie van die conferentie is dat de aanpak van overstromingen de eerste prioriteit moet zijn voor het waterbeleid van de overheid en de waterbeheerders. Hoewel dat evident lijkt, is het dat niet omdat het waterbeleid veel andere aspecten omvat. De prioriteiten van waterbeleid zijn in volgorde: vasthouden, bergen en afvoeren. Het in praktijk brengen van die evidente theorie is niet altijd gemakkelijk. De bergingsmogelijkheden zijn bijvoorbeeld groter in Wallonië. Het zou goed zijn als die regio zich engageert om water vast te houden en te bergen om Vlaanderen mee te beschermen. De interregionale samenwerking over communicatie en gegevensbeheer kan ook beter. Het lid suggereert bijvoorbeeld één computermodel voor het volledige Zennebekken.

De heer *Arnaud Pinxteren* ziet deze vergadering als een eerste stap naar een betere samenwerking tussen de gewesten. Hij heeft de indruk dat de interregionale vergadering over het Zennebekken eigenlijk een voorbereidende vergadering was voor een betere samenwerking, in de eerste plaats om overstromingsgevaar te bekampen, maar ook, waarom niet, om de kwaliteit van het water te verbeteren. Uit die bijeenkomst bleek de noodzaak van dialoog tussen de beheerders van die centrale waterloop glashelder. De Zenne is de enige waterloop van belang die de drie gewesten doorkruist. Het is dus een unieke testcase. Misschien is het zinvol om de volgende besprekingen in eerste instantie toe te spitsen op het Zennebekken. Op de bijeenkomst van 13 februari 2012 is immers ook gebleken hoe moeilijk het beheer en de coördinatie is ten gevolge van het grote aantal betrokken partijen, die elkaar daarenboven niet regelmatig treffen. Het komt er dus op aan om eerst de verantwoordelijken te identificeren en die samen te brengen. Zowel de bijeenkomst van vandaag als die van februari 2012 kunnen daartoe bijdragen.

Die constructieve dialoog mag niet alleen dienen om de gevolgen van overstromingen weg te werken, maar moet ook gaan over beschermingsmaatregelen. Het Brusselse Regenplan hecht bijvoorbeeld bijzonder belang aan preventieve maatregelen, onder andere het herstel

---

⁸ Internationale Scheldecmissie, intergouvernementele instelling voor een duurzaam beheer van het Scheldedistrict – <http://www.isc-cie.org/>. Internationale Maascommissie, in 2002 ingesteld bij de ondertekening van het Maasverdrag (Verdrag van Gent). Doel van het verdrag is het bereiken van een duurzaam en integraal waterbeheer van het internationaal stroomgebiedsdistrict van de Maas – <http://www.cipm-icbm.be/>.

⁹ Grenzenloze Schelde is een internationale vereniging die sinds 1992 acties voert in de drie landen van het Scheldestroomgebied, namelijk Frankrijk, België en Nederland. De beschouwde regio's zijn: Nord/Pas-de-Calais (Frankrijk), Wallonië, Vlaanderen en Brussel (België) en Zeeland (Nederland) – <http://www.gs-esf.be/>.

¹⁰ Interregionale studie- en ontmoetingsdag 'Overstromingen Zennevallei' vond plaats op 13 februari 2012 in Halle – <http://www.coordinatiezenne.be/>.

van het natuurlijke hydrografische bekken, maar bevat ook reflecties op vlak van ruimtelijke ordening en urbanisatie.

Het lid geeft het voorbeeld van de Molenbeekvallei. De Molenbeek loopt vreemd genoeg niet door Molenbeek, maar wel door Sint-Agatha-Berchem, Jette, Brussel-stad in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en door Dilbeek in het Vlaamse Gewest. In de zomer van 2012 waren er belangrijke overstromingen in Sint-Agatha-Berchem en Dilbeek. Aan de rivier zijn er behalve investeringen in het ‘blauwe netwerk’, het herstel van de vijvers en de natuurlijke natte gebieden, nog geen aanzienlijke werken gebeurd. Een moeilijkheid die het lid ondervindt, is informatie vinden over wat stroomopwaarts gebeurt, in Vlaanderen. Wie is er verantwoordelijk voor het waterbeheer, welke zijn de geschikte gesprekspartners bij de zoektocht naar transversale, preventieve en curatieve oplossingen over de volledige waterloop? Naast de Zenne is dus ook de Molenbeek een goede test voor een betere samenwerking.

Mevrouw *Annemie Maes* wijst erop dat Brussel, als stad, andere problemen met water heeft dan Vlaanderen. De ondoordringbaarheid van de bodem is er groter, maar allicht is dat ook in steden als Antwerpen en Luik het geval. Zoals de oplossing van de overstromingen van de Dender in Vlaanderen deels in Wallonië ligt, geldt dat ook voor overstromingen in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. De Molenbeek loopt van Vlaams-Brabant door Brussel tot aan de Zenne. De Vlaamse Regering wil koste wat het kost de Brusselse ring verbreden. Deze extra verharding zal ervoor zorgen dat het overstromingsgevaar in Jette, in Laken en andere gemeenten toeneemt. Nu al zijn er overstromingen ter hoogte van het Heizelplateau ten gevolge van het ondoordringbaar beton aangelegd in de jaren vijftig. Brussel kan dan nog zoveel maatregelen nemen, groendaken en citernes verplichten bijvoorbeeld, als een gewest ‘faraonische’ maatregelen opzet op de grens met een ander gewest, zal Brussel met waterproblemen blijven kampen. Wallonië of Vlaanderen ervaren allicht andere problemen. Het lid stelt voor om eerst een lijst te maken met die grensoverschrijdende kwesties, zodat het niet bij praten blijft. Ze vraagt de parlementsvoorzitters dan ook naar het vervolg van de gezamenlijke vergadering. Blijft het bij een show, om indruk te maken in de media, of zal er echt iets gebeuren, op de verschillende niveaus, bij de administratie en bij de ministers?

Mevrouw *Vera Van der Borgh* herinnert aan de terreinbezoeken van Grenzeloze Schelde die het hele traject van de Dender, van Lessines tot Dendermonde dekten en waarbij alle pijnpunten werden uitgeklaard. Telkens kregen de bezoekers dezelfde opmerking van de bewoners: ondanks vele beloften na zware overstromingen, komt er van realisaties weinig in huis. Ook na de overstromingen van 2010 heeft het Vlaams Parlement hard gewerkt, heel wat organisaties gehoord en conclusies getrokken. Nu is het wachten op de realisaties, op het uitvoeren van de beloftes die de regering zowel in de media als in het parlement gedaan heeft. Beloven zonder te doen, is immers de basis van het wantrouwen in de politiek.

Mevrouw *Els Ampe* wijst erop dat wateroverlast alle regio's treft, zowel bij hevige regenval die de rioleringen niet kunnen slikken, als bij langdurige regenval in de winter als de bekens van de rivier het water niet meer kunnen accepteren. Het is dus wel degelijk nodig dat de regio's elkaar meer ontmoeten. Een aanpak per vallei lijkt ook mevrouw Ampe interessant. Ze stelt dan ook voor de toekomstige besprekingen zo te organiseren dat per vallei de problemen worden besproken. Ook geplande ingrepen of infrastructuurwerken die een invloed hebben op de waterhuishouding van de andere regio's omdat ze bijvoorbeeld de ondoordringbare oppervlakte vergroten, moeten daarbij aan bod komen.

Mevrouw *Gweny De Vroe* wijst vooreerst op haar talrijke pleidooien voor overleg tussen de regio's. Zowel het Vlaams als het Waals Parlement vragen in een resolutie dat het waterbeleid in de eerste plaats in functie zou staan van de waterkwantiteit en de water-

kwaliteit. Ze vraagt de parlementsleden in hun parlementen initiatieven daarvoor te nemen. Ze vraagt wat de andere gewesten van plan zijn met bouwvergunningen in overstromingsgevoelige zones en het ruimte geven aan water. Bij de verontreining door Aquiris vroeg mevrouw De Vroe een crisisplan voor gewestoverschrijdende waterproblemen¹¹. De minister zag een goede werking van waarschuwings- en alarmeringsprocedures van de Internationale Schelde- en Maascommissies als een aanzet daartoe. Nochtans zijn die niet bevoegd om sturend op te treden op het vlak van procedures, ze faciliteren enkel land- of gewestoverschrijdende communicatie over incidenten die de waterkwaliteit beïnvloeden. Hoe denken de andere gewesten over een sterkere interveniërende rol voor die internationale riviercommissies?

Mevrouw *Béatrice Fraiteur* is tevreden dat deze vergadering plaatsvindt. Het klopt dat er al heel wat samengewerkt wordt op het vlak van het waterbeheer. Ook zij vraagt hoe het verder gaat. Onder welke vorm zullen de discussies verlopen, hoe zullen de beslissingen genomen worden? Komt er een gezamenlijke resolutie? Ze is het eens met het opstellen van een werkschema. Ze hoopt tevens dat na het overleg over het water ook andere kwesties bespreekbaar zijn, zoals de verbreding van de ring of de aanleg van commerciële centra. Dat zijn toch ook dringende kwesties die een interparlementaire bespreking vergen.

Mevrouw *Françoise Dupuis* suggereert mevrouw Fraiteur dat aan te kaarten bij het Bureau van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement. Die kwesties worden daar beslist.

De heer *Jan Peumans* verwijst naar de Vlaamse uitgebreide inventaris over de gezamenlijke thema's, die natuurlijk met andere thema's kan uitgebreid worden.

De heer *Patrick Dupriez* ziet twee verschillende kwesties voor het vervolg van deze eerste bijeenkomst. Natuurlijk is er de vraag welke andere thema's verder behandeld kunnen worden. Maar vooraf is er nog de vraag welke gevolgen aan de huidige bijeenkomst gehecht worden. Iedereen kan daarover voorstellen doen. De voorzitters hebben dat gelukkig niet vooraf vastgelegd. Hij hoopt op voorstellen van de leden, en er zijn tot nog toe al enkele ideeën gelanceerd.

De heer *Benoît Langendries* is afkomstig van Tubize, een gemeente die de laatste jaren flink te lijden had onder wateroverlast. Naast de symbolische waarde van deze gezamenlijke vergadering, ziet hij ook een praktisch nut. Het moment is gekomen om het werk dat de verschillende parlementen al verricht hebben samen te brengen tot het nut van allen. Uit ervaring weet het lid dat er zones zijn waarop een bepaalde regio een betekenisvollere impact heeft dan bij andere. Zo is voor Tubize een goede coördinatie met de beheerders van het Zennekanaal onontbeerlijk. De coördinatievergaderingen van de vallei van de Zenne hebben de complexiteit van het probleem aangetoond, met invloed in alle gewesten. Er zijn zones waar het beheer van water de grootste prioriteit moet krijgen. Wat betreft de Zenne klopt het dat Wallonië moet proberen om het water zoveel mogelijk vast te houden stroomopwaarts, terwijl Vlaanderen dan weer de evacuatiecapaciteit moet uitbreiden. Het is de taak van de parlementen om die inzichten uit te wisselen, ook met de verantwoordelijken op het terrein in de valleien waar meerdere regio's bij betrokken zijn.

Hij ziet het als de taak van de Waalse parlementsleden om hun regering te ondervragen over de voortgang van bepaalde dossiers en haar te motiveren om te overleggen met de andere regio's, met als doel de overstromingsproblemen te beheren. Wat de interparlementengroep nog kan bespreken, zijn verzekeringskwesties. In Tubize vinden sommige inwoners moeilijk een maatschappij bereid hun woning te verzekeren. De verzekerings-

¹¹ Actualiteitsmotie van mevrouw Gwenny De Vroe en de heer Sven Gatz tot besluit van het op 17 december 2009 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de problemen met het waterzuiveringsstation Brussel-Noord en de gevolgen voor de waterkwaliteit van de Zenne, Rupel en Schelde (*Parl. St.* VI.Parl. 2009-10, nr. 300/1).

maatschappijen spelen een ietwat pervers spelletje, ze leveren uiteindelijk wel een contract, maar tegen exorbitante prijzen.

Wat betreft het vervolg van de vergadering is het inderdaad zo dat sommige technische kwesties verschillen naargelang de vallei. Voor de vallei van de Zenne kan het zo zijn dat Wallonië het water moet vasthouden en Vlaanderen het moet evacueren. Maar op andere plaatsen zijn er andere technieken nodig.

De heer *Jean-Luc Crucke* vindt dat alles in het werk gesteld moet worden opdat het water ‘de leiding niet krijgt’. Als er een kwestie is die zowel burgers als beleidsvoerders raakt, in alle regio’s, is het wel water. Hij dankt de initiatiefnemers dan ook.

De kern van wat de drie parlementen voorstellen is overleg, coördinatie en financiering. Wat niet in alle drie de teksten staat, zijn de grensoverschrijdende waterkwesties. Water houdt zich niet aan grenzen, maar het komt erop aan het beter te leiden en de problemen in de andere regio’s beter te begrijpen. De centrale begrippen – overleg, coördinatie en financiering – moeten vertaald worden naar transregionale kwesties. Dat is de kern van het probleem en vormt ook de sleutel tot succes voor deze vergadering.

De heer Crucke apprecieert de simpele logica van de drie parameters die het Vlaams Parlement hanteert: vasthouden, bergen en afvoeren. Dat bewijst maar dat er altijd lessen te trekken zijn uit hoe anderen de zaken aanpakken. Het gaat echter om uitermate technische kwesties. Het komt erop aan eerst wetenschappelijke en technische oplossingen te vinden en ze dan in teksten te verwerken die de regio’s verbinden en, bij verzuim, eventueel zelfs bestraffen. Het technische werk dat de regio’s al verricht hebben, verdient uitwisseling. Daarnaast illustreert hij met het voorbeeld van bouwplannen van een federale gevangenis, geblokkeerd door een ambtenaar omdat een groendak op die plaats gevaarlijk was, het belang van een goede inbreng van ambtenaren. Dus komt het er ook op aan de ambtenaren samen te brengen zodat ze efficiënte oplossingen naar voren kunnen schuiven.

De heer Crucke denkt dat de gewesten pas sterk zullen staan als ze bepaalde oplossingen met twee of drie partijen durven financieren. Het is dus een centenkwesitie. Als de financiële verdeling niet vastligt, zal er geen stap vooruit worden gezet. Zo zal in de hoek van Halle de lucht bij de meest vervuilde in België blijven, zolang Vlaanderen niet mee wil betalen voor een vlottere aansluiting van de E429 op de Brusselse ring.

Hij vertelt over zijn ervaringen als burgemeester van Frasnes-lez-Anvaing, dat onderliep omdat de sluisen in Oudenaarde dicht waren. De brandweercommandant kon niets doen, de burgemeester moest zelf naar de burgemeester van Oudenaarde bellen en ook dat volstond niet. Het lid pleit er dan ook voor om de directe verantwoordelijken, de brandweercommandant, de politiechef en de burgemeester, vooraf met elkaar te laten overleggen zodat ze verbetervoorstellen kunnen doen aan de regionale regering en het parlement. Maar ook na noodgevallen moeten de verantwoordelijken samen zitten om te bespreken waar het fout ging. Misschien zullen ze dan ook tijdens crisissen beter samenwerken.

Respect voor de kiezer betekent volgens de heer Crucke goed budgetteren. Een kiezer zal nooit kwaad zijn om te betalen voor iets waar hij direct nut bij heeft. Als beide niet worden gecombineerd – oplossingen en middelen – kan er nog veel worden vergaderd, zonder resultaat.

Mevrouw *Marleen Van den Eynde* wijst erop dat om overstromingen te vermijden, een goed beleid en samenwerking met andere gewesten wezenlijk is. Vlaanderen hanteert het principe van ruimte voor water. In hoeverre hanteren de andere gewesten dat principe alsook het principe van het vasthouden aan de bron? Het Waals Parlement wil de ero-

sie stroomafwaarts tegengaan. Dat is ook voor Vlaanderen belangrijk omdat erosie de grootste oorzaak is van slibvorming verderop de rivier. Welke initiatieven plant Wallonië precies om de erosie tegen te gaan? Een andere kwestie is het baggeren, wat niet altijd zonder gevaar is als de rivier stroomafwaarts nog niet werd gebaggerd. Hoe zal Wallonië de slibuiming organiseren?

Waterberging is belangrijk voor de bescherming van de woongebieden langsheen de rivier. Heeft Wallonië financiële instrumenten om de waterbergende capaciteit te verhogen? Tot slot is overleg tussen gewesten over het verantwoord openen van sluizen noodzakelijk. Kan er op dat vlak vooruitgang geboekt worden? Wallonië beschikt ondertussen over een hydrodynamisch model dat bepaalt wanneer sluizen best opengezet worden.

Mevrouw *Florine Pary-Mille* vraagt of het beheer van de waterlopen in Vlaanderen in handen is van de provincies of van het gewest. In Wallonië zijn de provincies bevoegd. Ook die moeten dus betrokken worden bij het overleg.

Ook mevrouw *Tine Eerlingen* vindt het positief dat in deze vergadering grensoverschrijdende thema's behandeld worden. Wateroverlast is een thema bij uitstek voor intergewestelijke samenwerking. De analyse en de conclusies zijn in de gewesten zeer gelijklopend. Ook in de resolutie van het Waals Parlement wordt de versnippering van de bevoegdheden aangehaald. In de resolutie van het Vlaams Parlement wordt dan weer gepleit voor een integrale aanpak.

Om Leuven te beschermen tegen de Dijle is er een groot overstromingsgebied gecreëerd. Gezien de hoge graad van verstedelijking en de dichte bebouwing, is dat niet overal in Vlaanderen mogelijk. In Wallonië is daar meer ruimte voor. Volgens de resolutie wil Wallonië cartografische instrumenten een dwingend karakter geven, maar denkt het ook na over een bouwverbod in overstromingsgevoelige zones? Daarnaast is er nog de financiële impact van onteigeningen, bestemmingswijzigingen enzovoort. Heeft de Waalse overheid, zoals de Nederlandse, heel wat gronden in handen? Hoe denken de Waalse parlementsleden over het vrijwaren van het waterbergend vermogen? Wat is het vergunningenbeleid? Beslist de gemeente zelf over vergunningen voor nieuwbouwwoningen in watergevoelig gebied? Welke voorwaarden worden eraan gekoppeld? Hoe werken de Waalse financiële compensaties in geval van een bouwverbod?

De heer *Xavier Desgain* ziet het als een eerste voordeel van deze bijeenkomst dat de parlementsleden kunnen oordelen over wat beter geregeld is in de resoluties en de voorstellen van een ander gewest. Zo kunnen de stedelijke gebieden in Vlaanderen en Wallonië zich inspireren op de maatregelen voor groendaken en tegen de ondoordringbare oppervlakte van nieuwe constructies in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Het frappeert hem dat Vlaanderen er in overstromingsgebieden in slaagt aangepaste activiteiten te behouden, bijvoorbeeld toerisme en vrijetijdsbesteding, die kunnen verdragen dat de terreinen enige tijd onder water staan.

De Europese Overstromingsrichtlijn vraagt aan elke regio om een overstromingsplan op te stellen tegen 2015. Die datum is interessant omdat dan ook duidelijk zal zijn op welke vlakken overleg tussen de regio's nodig zal zijn. Onder meer voor het beheer van de debieten en de kunstwerken op de Dender en de Zenne is een goede coördinatie belangrijk. Een grote zorg in Wallonië is de erosie van de landbouwgronden. Die wordt erger, in de eerste plaats door weersveranderingen ten gevolge van de klimaatopwarming, maar ook omdat de landbouwpraktijken geëvolueerd zijn. De landbouwpercelen zijn heel groot en als ze in langere periodes van regenval niet bebouwd worden, spoelt de grond en de modder weg naar gebieden die voorheen nooit belangrijke overstromingen gekend hebben. Dat is een zorgwekkend fenomeen, ook omdat het de kwaliteit van de landbouwgrond aantast. Het

platform GISER (Gestion intégrée sol – érosion – ruissellement)¹² zoekt met de wetenschappelijke gemeenschap naar praktische oplossingen tegen die erosie.

In de resolutie van het Vlaams Parlement is sprake van sedimentvangen. De heer Desgain vraagt wat dat precies betekent en hoe het werkt.

Mevrouw *Monika Dethier-Neumann* is verkozen in het Waalse Gewest vanuit de Duitstalige Gemeenschap. Ze is blij met politici van de verschillende gewesten te kunnen overleggen. Tegelijk betreurt ze dat de recent overleden heer Ferdel Schröder, voormalig voorzitter van de Duitstalige Gemeenschap niet meer kan beleven dat een thema dat ook de Duitstalige Gemeenschap aangaat zo besproken wordt en dat de diverse parlementen elkaar vinden en communiceren.

De spreekster neemt het woord als vertegenwoordiger van de Commissie voor Openbare Werken en Landbouw. Ze wil de werkzaamheden die al zijn gebeurd, onderstrepen en aanvullen wat al is toegelicht door de heer Maene. Wat is er al gebeurd? Naast plaatsbezoeken zijn er ook al hoorzittingen gehouden, die de basis waren voor een verslag. De respectieve administraties, maar ook de diverse cellen en bestuursniveaus werden gehoord. Het afvoeren van water vormt geen probleem waar de spreekster vandaan komt. Toch erkent ze dat er een medeverantwoordelijkheid is. Dat staat ook in de resolutie van haar fractie.

Er is veel gesproken over wateroverlast en overstromingen en het sensibiliseren van de spelers in het veld: de gemeentelijke spelers en de landbouwers of diegene die betrokken is bij het beheer van grond. Er werd niet meteen de nadruk gelegd op het aspect preventie, maar wel op het beheer en wat er gebeurt na een crisis. De Vlaamse resolutie focuste vooral op de drie stappen: het vasthouden van water, onder meer door infiltratie, het bergen en dan pas afvoeren van water. Dat moet een leerproces worden, meent de spreekster, waarbij via benchmarking kan worden nagegaan of het voor België toepasbaar is.

Er bestaan geregelde contacten met de voorzitter van de Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid van het Vlaams Parlement en dat kan nog verder gaan. De aanpak kan nog verbeterd worden.

Het gebrek aan overeenstemming tussen de kalenders en specifiek de timing van de gewesten stoort mevrouw Neumann soms. Het moet immers de bedoeling zijn om vooruitgang te boeken inzake het gemeenschappelijk landbouwbeleid. Het Vlaams Parlement had de werkzaamheden al afgerond terwijl men in Wallonië nog moest beginnen. De kalender/agenda moet het werkinstrument zijn dat de werkzaamheden stroomlijnt.

De heer *Mark Demesmaeker* is inwoner van Halle-Vilvoorde en was in februari 2012 aanwezig op de interregionale studie- en ontmoetingsdag in het stadhuis in Halle naar aanleiding van de overstromingsproblemen in de Zennevallei. Als bezorgde inwoner heeft het lid dat nauw opgevolgd. Er was een ruime consensus over de nood aan kennis- en informatie-uitwisseling tussen alle betrokkenen. Die informatie moet tevens vrij toegankelijk zijn en permanent beschikbaar. Op de ontmoetingsdag werden de deelnemers het er unisono over eens dat de overstromingsproblematiek absolute prioriteit moet genieten in het kader van waterbeheer.

---

¹² GISER is een onderzoeks- en technische informatiepool over de erosie van landbouwgronden in het Waalse Gewest. Het heeft als doelstelling de kennis van erosieve fenomenen te verbeteren, het uitvaardigen van technische aanbevelingen, het aanmoedigen van het delen van ervaringen en het informeren over de methodes van geïntegreerd beheer van bodem – erosie – afwatering – <http://www.giser.be/>.

Het betoog van de heer Raymond Langendries, toen burgemeester van Tubize en minister van staat, charmeerde de heer Demesmaeker met zijn oproep tot een ‘interregionale deal’. Dat impliceert dat elk zijn verantwoordelijkheden samen neemt. Wallonië neemt zich voor het water stroomopwaarts beter op te houden. Vlaanderen en Brussel nemen terzelfder tijd de verantwoordelijkheid om het water versneld af te voeren via het kanaal Brussel-Charleroi. Het lid vindt de gedeelde, gemeenschappelijke verantwoordelijkheid een goed idee. Er zou een vervolg komen op de conferentie.

Het lid doet een oproep om de bevoegde instanties, de waterloopbeheerders en de waterwegbeheerders, en hun politieke verantwoordelijken, in alle gewesten te verzoeken om een volledig overzicht te geven van wat al is gerealiseerd en wat ze nog plannen aan maatregelen om in de regio’s overstromingen te vermijden.

Mevrouw *Tinne Rombouts* stelt vast dat er heel wat gelijkenissen zijn tussen de resoluties van de diverse parlementen. Dat verheugt haar.

Ze verneemt nu dat in Wallonië de lokale betrokkenheid centraal is gesteld. Dat punt is ook in het Vlaams Parlement opgenomen. De uitdaging met zoveel partners is een goede communicatie tot stand te brengen en de acties en maatregelen op elkaar af te stemmen. Er is al heel wat overleg, maar het blijft een aandachtspunt.

Daarnaast zijn er al afspraken gemaakt tussen de diverse beleidsniveaus, onder meer over hoogte- en laagtepeilen. De Internationale Scheldecommissie en de Internationale Maascommissie zijn belangrijke partners in het kader van communicatie en dialoog.

Dat de verschillende regionale parlementen eveneens samen aan tafel zitten, lijkt haar in het licht van de goede communicatie een vanzelfsprekendheid. Ervaringsuitwisseling, bekijken van diverse ideeën of zoeken naar hiaten worden dan mogelijk. Concreet kunnen aldus beleidsmatige instrumenten of methodieken onderzocht worden.

Mevrouw Rombouts heeft nog enkele vragen aan haar Waalse collega’s over het preventieve luik en de rol van de ruimtelijke ordening. Het lid wil weten hoe men er omgaat met bouwgronden waarvoor er potentiële kopers zijn, maar die extra belast zijn met het risico op wateroverlast of overstromingen. Zijn dat soort gronden in Wallonië aanwezig? Bestaat er ook een watertoets en hoe wordt die eventueel toegepast? Hoe worden mogelijke kopers in kennis gesteld van die risico’s? Welke rol speelt de overheid daarin? Mevrouw Rombouts merkt op dat de heer Langendries al de vraag naar verzekeringen en de verzekeraarbaarheid van bepaalde gronden heeft aangehaald.

Wordt er in gevoelige gebieden een nultolerantie gehanteerd ten aanzien van bouwvergunningen of is er een marge?

Preventie moet prioriteit krijgen in het waterbeleid, stelt ook mevrouw Rombouts, maar de startpositie is geen blanco blad. Er moeten derhalve problemen worden opgelost en dat kan – onder meer gelet op de kostprijs – niet op zeer korte tijd gebeuren. Dat impliceert voor de toekomst alvast dat er zich bij zware regenval nog waterproblemen en rampen zullen voordoen. Het lid onderstreept dat het dan cruciaal is om zo efficiënt mogelijk op te treden. Er is ter zake wel heel wat overleg en er zijn afspraken, maar echte oefeningen ontbreken. Internationaal en grensoverschrijdend gebeurt dat wel. Het lijkt haar een punt voor de twee internationale commissies om concreet werk te maken van rampoefeningen.

Mevrouw *Olivia P’rito* pleit ervoor zich bij verdere informele denkoefeningen te houden aan het thema van de grensoverschrijdende overstromingen. De verschillende gewesten lijken het over de analyse eens te zijn. Amper anderhalf jaar geleden waren de gevolgen bij overstroming van het kanaal in het Brusselse Gewest, zonder een mogelijkheid van

maatregelen via de Zenne, niet te overzien geweest. Dialoog rond een snelle interventie is daarom essentieel.

Wat het verdere verloop van het overleg betreft, vermeldt mevrouw P'tito twee punten. In eerste instantie is er de coördinatie rond de Zenne, die de drie gewesten doorkruist en waar er reeds interessant werk is geleverd. Ze meent dat het aangewezen is op een volgende bijeenkomst hier een presentatie van te geven. Ook een gedachtewisseling met de drie gewestelijke administraties weerhoudt haar aandacht. Eenieder moet in de eigen omgeving ook de tijd nemen om tot concrete voorstellen te komen.

Mevrouw *Veronica Cremasco* is ondervoorzitster van de commissie Leefmilieu, Ruimtelijke Ordening en Mobiliteit van het Waals Parlement. Ze vindt dat de Waalse en Vlaamse resolutie niet op dezelfde fasen toegespitst zijn. Zo legt men in Vlaanderen meer de nadruk op de fase stroomopwaarts, het vasthouden en de infiltratie, terwijl Wallonië de nadruk elders legt.

Het vasthouden van water en ervoor zorgen dat het ter plaatse infiltreert, is belangrijk, stelt de spreker. De urbanisatiegraad neemt toe en Vlaanderen zowel als Wallonië moeten daaraan het hoofd bieden. Ze zien zich verplicht om te bekijken hoe het grondgebied moet worden beheerd. In Wallonië vraagt men zich af wat te doen met de ondoordringbaarheid van de gronden. De groendaken zijn een optie om het water ter plaatse te doen infiltreren. Hoe kan men ervoor zorgen dat het probleem niet toeneemt? Men blijft bouwen en de bodem is al zeer ondoordringbaar geworden.

Wallonië werkt met de zogenaamde overstromingskaart. Die staat los van sectorplanning of bestemmingsplannen en bouwzone-afbakening. Vlaanderen moet net zo goed ontdekken dat het enorm moeilijk blijkt om in die zones een bouwverbod op te leggen, veronderstelt de spreker. Blijvende informatie-uitwisseling over het thema tussen gewesten die met dezelfde vragen zitten, lijkt haar dan ook aangewezen. De vraag is hoe men het bouwen en dus ondoorlaatbaar maken van gronden in dergelijke zones verder kan beperken. De wetgeving laat in zekere mate compenserende maatregelen toe om zo de bodem doorlaatbaar te houden. Die blijken voorsnog niet bijzonder efficiënt.

Mevrouw Cremasco verwijst nog naar de mogelijkheden inzake architectuur en urbanisatie waarbij doordringing van water wel mogelijk is en er opslagmogelijkheden zijn. Er is een grote bereidheid om daarover na te denken en over de beslissingen rond meer- of minderwaarde van bouwterreinen. Het is daarbij belangrijk dat Vlaanderen, Wallonië en Brussel op dezelfde golflengte zitten, stelt ze. Een gecoördineerd beleid zou geen luxe zijn en een coherentie voorbij de taalgrens garanderen.

Ecolo heeft een voorstel van resolutie over de groendaken¹³. De indieners hebben zich grondig bevraagd over de 100 m² als grenswaarde in het Brusselse Gewest. Dat leek hen niet relevant voor het Waalse Gewest, maar de spreker wil van de gelegenheid gebruik maken om het punt aan te kaarten.

Mevrouw *Karin Brouwers* sluit zich aan bij de vraag van mevrouw P'tito om zich aan het afgesproken thema te houden. Ze vindt het ook niet gepast dat een belangrijk Vlaams infrastructuurproject 'faraonisch' wordt genoemd. Het gaat om de optimalisatie van de ring rond Brussel. Er loopt een milieueffectrapportage procedure in Vlaanderen die alle elementen meeneemt.

De heer *Christophe Collignon*, voorzitter van de commissie Binnenlandse Zaken en Lokale Besturen van het Waals Parlement, heeft drie opmerkingen. Ten eerste vindt ook hij het belangrijk dat er een ontmoeting plaatsvindt tussen drie parlementen, uit de drie gewesten

¹³ Proposition de résolution visant à promouvoir l'implantation de toitures végétales (Voorstel van resolutie tot aanmoediging van de aanleg van groendaken – *Parl.St. W.Parl.* 2011-12, nr. 639/1).

die België vormen. Dat is een verregaand signaal voor een coöperatiefederalisme zoals hij dat verdedigt, in plaats van een confrontatiemodel.

Ook de heer Collignon deelt de mening dat men zich aan het thema moet houden dat vooraf werd bepaald. Het beheer van rivieren en waterlopen is een schoolvoorbeeld van een thema dat geen grenzen behoort te kennen. Er zijn samenwerkingsinstrumenten en ontmoetingsmogelijkheden tussen de grensregio's, maar het lijkt de spreker de bedoeling van de vergadering om ervoor te zorgen dat het administratieve beheer, beperkt tot een bepaalde grens, niet als een rem gaat werken op goed beleid. Zelfs als enkel die conclusie uit de vergadering zou voortvloeien, dan beschouwt de heer Collignon dat als een vooruitgang.

Tot slot dringt de spreker nog aan op resultaten en besluiten, in de vorm van aanbevelingen op basis van een consensus. Gezond verstand en overleg moeten dat inspireren. Hoe dan ook mag het budgettaire aspect niet uit het oog verloren worden. Als een gewest tot werken beslist die een weerslag kunnen hebben op een ander gewest, moet er overleg zijn.

IV. DISCUSSIE OVER HET VERVOLG VAN DE VERGADERING

De heer *Jan Peumans* stelt voor de gestelde vragen schriftelijk te beantwoorden.

Het lijkt de voorzitter ook evident dat de gezamenlijke commissie doorgaat op het voorliggende onderwerp. Voor een volgende vergadering kunnen naar zijn mening best ook de respectieve administraties uitgenodigd worden. Vervolgens lijkt het de heer Peumans niet ondenkbaar om tot een gezamenlijke resolutie te komen over de grensoverschrijdende problemen. Die resolutie kan dan ter discussie voorgelegd worden aan de bevoegde ministers. Het is in elk geval de bedoeling een zekere continuïteit in te bouwen voor wat de vergaderingen betreft, in een soort van carrouselstelsel. In een volgende fase ziet de voorzitter dan een soort voortgangsrapportage om de evoluties op te volgen.

Mevrouw *Françoise Dupuis* vindt het ook efficiënt om de vragen schriftelijk te laten beantwoorden. Ze stelt ook vast dat de commissieleden nog niet uitgepraat zijn en dat er nog vragen zijn en is bereid de volgende vergadering in Brussel te organiseren. Wel benadrukt ze dat ze geen mandaat heeft van haar Bureau om de werkgroep te wijzigen, administraties uit te nodigen of eventueel een voorstel van resolutie op te stellen. Mevrouw Dupuis stelt dan ook voor niet te snel op de zaken vooruit te lopen.

De heer *Jan Peumans* begrijpt uiteraard dat er terugkoppeling moet zijn naar de respectieve Bureaus van de parlementen.

Mevrouw *Marleen Van den Eynde* vindt verder overleg prima, maar hoopt dat er ook een incentive is voor het aanpakken van dringende problemen. Een volgende overstroming is er één te veel en dus is een snelle goede samenwerking essentieel. De problemen zijn verduidelijkt. De andere gewesten blijken vooral de nadruk te leggen op crisisbeheer na de ramp, maar Vlaanderen wil juist vooral preventief werken en overstromingen voorkomen. Na het antwoord op de vragen die werden gesteld, kan er verder overleg georganiseerd worden om oplossingen aan te reiken.

De heer *Arnaud Pinxteren* verbaast zich over wat mevrouw Van den Eynde zegt. Hij meent dat uit de toelichtingen toch is gebleken dat de problematiek van de wateroverlast niet enkel met remediëring achteraf kan aangepakt worden. Meerdere sprekers hebben verduidelijkt dat er preventief en stroomopwaarts maatregelen moeten worden genomen inzake ruimtelijke ordening en de aanleg van de waterlopen. Het lijkt hem zaak van daar naar verbeteringen te zoeken. Crisismaatregelen zijn reeds in voege, zoals de maatregelen die bij hoge waterstanden worden genomen.

De heer Pinxteren kan zich dan ook vinden in de idee van een resolutie over de transregionale waterlopen. Die resolutie kan dan eventueel de verschillende thema's rond waterbeheer, stedenbouw, ruimtelijke ordening aansnijden en vragen in verband met herstel en onderhoud in functie van waterlopen opnemen alsook het crisisbeheer. Na het akkoord van de respectieve Bureaus van de parlementen over de vervolgwerkwijze, kunnen hoorzittingen worden georganiseerd en voorstellen worden geformuleerd onder de vorm van een resolutie met aanbevelingen aan de verschillende regeringen, die een effectief antwoord bieden aan de verzuchtingen van de bevolking.

Mevrouw *Vera Van der Borgh* spreekt eveneens haar vrees uit voor het op de lange baan schuiven van de werkzaamheden. Het Vlaams Parlement keurde een resolutie goed op 7 juli 2011. In september 2012 werd een eerste evaluatie gehouden in de verenigde commissies. Daarbij zijn een aantal problemen aangekaart en zijn er beloftes gedaan die vooralsnog niet gerealiseerd zijn.

Het lid wil vooral de hoogdringendheid onderstrepen en grijpt naar een voorbeeld. Op Waals grondgebied, in Deux-Acres, heeft het Waalse Gewest een beschermingsdijk gepland. Daarmee worden 20 tot 40 hectare met ongeveer 140 woningen van overstroming gevrijwaard. Een ander gevolg is wel dat zowat 100.000 tot 260.000 kubieke meter aan waterberging verloren gaat. Dat zou gecompenseerd worden door een waterbekken aan te leggen. De vrees leeft dat de aanleg van een bekken niet zal volstaan. In Geraardsbergen is men vooral bang dat overstromingen daar weer zouden toenemen. Mevrouw Van der Borgh wil daarmee een concrete situatie aanreiken die haar vrees voor verder uitstel staaft.

De heer *Hermes Sanctorum* wil ook vooruitgang zien, maar gaat ervan uit dat de voorzitters van de parlementen ook de ernst van de problematiek inzien en daarnaar zullen handelen.

Het lid wil in eerste instantie een goede focus houden en die moet gaan over het bestendigen van de regionale samenwerking. In dat verband kunnen de administraties zeker een inbreng hebben, stelt hij, vooral om de knelpunten aan te duiden. Op basis van alle informatie kan dan een gezamenlijk voorstel van resolutie worden opgesteld.

Mevrouw *Monika Dethier-Neumann* heeft begrip voor de standpunten inzake concreet en snel handelen. Het lijkt haar niettemin zinvol dat de diverse administraties gehoord worden. Ze vraagt daarom om een vergadering te beleggen rond zeer concrete punten en thema's, dat maakt het mogelijk de vragen te groeperen. Dat moet sneller en concreter werken mogelijk maken. Ze uit een groot vertrouwen in de werkwijze van de heer Peumans.

De heer *Jan Peumans* vindt het goed dat de aanwezige commissieleden snel vooruitgang willen boeken. Hij stelt dan ook voor om zo snel mogelijk opnieuw vergaderen. Daarnaast acht hij het raadzaam na te gaan hoe het juridisch zit met een grensoverschrijdende resolutie. In antwoord op de opmerking van mevrouw Van den Eynde raadt hij aan de volgorde te respecteren. Voortgangsrapportage vindt hij uiterst zinvol om de stand van zaken van de uitvoering van de aanbevelingen te kennen, maar eerst moet een resolutie worden aangenomen.

De heer *Bart Martens* vult aan dat op 18 september 2012 een opvolgingscommissie van de resolutie van het Vlaams Parlement is georganiseerd¹⁴. De drie bevoegde ministers hebben daar toelichting gegeven over de wijze waarop ze de aanbevelingen van het parlement uitvoeren.

Als de gemeenschappelijke vergaderingen worden voortgezet, moet ook voor de heer Martens vooral de focus behouden blijven. Het lijkt hem langs Vlaamse kant niet nodig nogmaals dezelfde actoren te horen. Ter voorbereiding van een volgende vergadering kan van de administraties wel een overzicht gevraagd worden van de reële knelpunten. Hij ziet ook een optie om zich toe te spitsen op het bekken van de Zenne en de vallei van de Dender, twee gewestgrensoverschrijdende rivieren. Daar zijn de drie gewesten betrokken partij en stellen zich de meeste problemen. Daar is actiegericht handelen nodig in de vorm van zeer concrete en doelgerichte aanbevelingen aan de onderscheiden regeringen.

Verder ziet de heer Martens ook nog andere dossiers die voor samenwerking in aanmerking komen, zoals de lastenverdeling op het vlak van klimaat. Zo slagen de diverse regeringen van het land er maar niet in om een akkoord te bereiken over de verdeling van 15 percent CO₂-reductie en de 13 percent hernieuwbare-energiedoelstelling. Binnen Europa slaagt men er sneller in de diverse doelstellingen onder elkaar te verdelen dan dat binnen België het geval is. Het zou pas echt een doorbraak betekenen als de diverse regionale parlementen daarin tot een oplossing komen.

Mevrouw *Françoise Dupuis* vreest dat indien men de discussie gaat voeren over zo diverse en moeilijke onderwerpen, dit de baten van de huidige vergadering zal overschaduwen, terwijl de vergadering van vandaag voor haar juist zo verrijkend is gebleken. Elkeen kan verder werken in de eigen commissies en er zijn volgende vergaderingen mogelijk. Het is essentieel te beseffen dat er met het gezamenlijk vergaderinitiatief iets zeer positiefs is gebeurd, dat een vervolg kan krijgen, vindt de sprekerster.

De heer *Jan Peumans* vat samen dat de focus behouden dient te blijven op wateroverlast. Voorts zal hij een synthese maken en overleg plegen met mevrouw Dupuis en de heer Dupriez op korte termijn. Op basis daarvan zal dan een voorstel worden uitgewerkt om ook snel in dezelfde samenstelling opnieuw te vergaderen. Er wordt een plan van aanpak opgesteld, gericht op concrete maatregelen en realisaties.

Jan PEUMANS,
voorzitter

Bart MARTENS,
verslaggever¹⁵

¹⁴ Gedachtewisseling over de stand van zaken van de uitvoering van de resolutie van 7 juli 2011 betreffende het beheersen van wateroverlast in het kader van een integraal waterbeleid. Verslag namens de Verenigde Commissies voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed en voor Mobiliteit en Openbare Werken uitgebracht door mevrouw Tine Eerlingen (*Parl.St.* Vl.Parl. 2012-13, nr. 1750/1).

¹⁵ Voor het Waals Parlement en het Brussels Hoofdstedelijk Parlement werden respectievelijk mevrouw Monika Dethier-Neumann en de heer Arnaud Pinxteren als medeverslaggever aangeduid.